

Evaluatie van de Zomerschool55+ 2021 en aanbevelingen voor 2022

Evaluatie zomerschool 2021 en aanbevelingen voor editie 2022

Organisatie algemeen

Na het ingewikkelde Coronajaar 2020 was het in het begin nog wel even spannend of we dit jaar de Zomerschool konden laten doorgaan. Toch zijn we in januari enthousiast aan de slag gegaan met het kernteam dat uit 6 vrijwilligers bestond. Gemiddeld 1 x per maand kwamen we bij elkaar om af te stemmen en zaken vast te leggen. We hebben wel geconstateerd dat het heel belangrijk is om ieder eigen en omschreven taken te hebben en om de taken ook goed te verdelen. Dat zal voor volgend jaar echt een aandachtspunt zijn. We hebben ook geconstateerd dat het binnenhalen van activiteiten een klus op zichzelf is en dat we daar nog wel extra ondersteuning bij zouden kunnen gebruiken. Gelukkig konden we dit jaar een groot deel van de activiteiten die we voor 2020 hadden binnen gehaald opnieuw in de verf zetten en dat scheelde heel veel werk!

Een extra moeilijkheid dit jaar was het feit dat de SAS een nieuwe website heeft ontwikkeld en dat de website van de SAS-zomerschool eigenlijk als eerste werd gelanceerd en dus getest. Dat betekende dat we met een andere manier van inschrijving te maken hadden, dat er ineens digitaal betaald moest worden, dat er aanvankelijk nog wel wat “fouten” in het programma zaten en dat je dus ook andere vaardigheden als teamlid nodig hebt om daarmee om te kunnen gaan. Gelukkig was de webmaster steeds bereid om aanpassingen te doen en waren de deelnemers over het algemeen en na de eerste chaotische inschrijfdagen ook heel tevreden over de lees- en bruikbaarheid van de site.

Een ander problematisch gegeven was natuurlijk de steeds wisselende regels omtrent Covid-19, waardoor lang onduidelijk was wat nu wel of niet zou kunnen in de periode dat de zomerschool werd uitgevoerd. We hebben daarom zo veel mogelijk op safe gespeeld met de organisatie, door uit te gaan van de 1,5 meter en dus van kleinere groepen en grotere ruimten.

We konden gedurende de uitvoering gebruik maken van een hele enthousiaste groep van 22 gastvrouwen en gastheren. Het lukt gelukkig jaarlijks probleemloos om die groep aan te vullen als dat nodig is en ook dit jaar hebben we 4 nieuwe vrijwilligers ingezet in deze rol. De groep gastvrouwen en gastheren is voorafgaande aan de Zomerschool 2 x bijeen geweest. We hebben toen dat net weer kon, in een enorme zaal en dus op 1,5 meter afstand van elkaar de activiteiten verdeeld en de taakomschrijving besproken. Vanwege Corona hebben we dit jaar niet vooraf een gezamenlijke activiteit gepland, maar achteraf als afsluiting van de Zomerschool. De eerste maandagochtend van de zomerschoolperiode hebben we een tweede vergadering gehad, waarin we nog even de gezichten dezelfde kant op konden zetten en we de laatste werkzaamheden konden indelen en bespreken. Deze ochtend werd door iedereen als zeer zinvol en geslaagd benoemd. Omdat we geen slotfeest konden organiseren i.v.m. Covid, hebben we dit jaar de laatste vrijdag gebruikt om met de hele groep gastheren en gastvrouwen en het kernteam alvast te evalueren onder het genot van koffie en een Bossche Bol en daarna hebben we samen gebowld bij een hapje en een drankje. Men vond dit een prima afsluiting van een aangepaste, maar wel heel zinvolle en gezellige Zomerschoolperiode!

Aanbevelingen m.b.t. de organisatie voor 2022

1. Goed bekijken welke werkzaamheden de Zomerschool vraagt en daarbij de juiste kernteamleden zoeken: dat vraagt van de huidige kernteamleden om goed te kijken naar het eigen functioneren en het gewenste takenpakket in de toekomst;
2. Met die kernteamleden in groepjes werken aan de diverse taken, zoals het binnenhalen van activiteiten, de inschrijving, de PR, de evaluatie en de financiën;

3. Voor de diverse werkgroepen eventueel extra personen aantrekken die alleen in dat deel een verantwoordelijkheid hebben én die dus niet meedraaien in het kernteam. Dit is met name van belang voor de werkgroep die de activiteiten binnen moet halen en voor de werkgroep PR & communicatie.

De financiën

We begonnen het jaar met een continuïteitsreserve van zo'n € 5500. Hoewel we financieel onder de paraplu van de SAS vallen, hebben we onze eigen begroting en subsidies en hebben ook ons eigen rekeningnummer. We moeten "onze eigen broek" ophouden. De SAS neemt de zomerschool wel mee bij de subsidieaanvragen bij de gemeente en dit jaar kregen we uit die pot € 4000. Daarnaast kregen we van "De stichting tot steun aan ouderen in 's-Hertogenbosch" ook dit jaar het mooie bedrag van € 2000. De 393 deelnemers zorgden voor ruim 6000 euro.

Het financiële verslag van de Zomerschool 2021 ziet er voorlopig als volgt uit:

<i>omschrijving</i>	<i>grootboek</i>	<i>bedrag in</i>	<i>bedrag uit</i>	<i>begroot</i>
Continuïteitsreserve vanuit 2019	8101	€ 5.519,95		€ 5.500,00
Subsidies 2020	8000	€ 4.000,00		€ 4.000,00
Eigen bijdragen deelnemers	8001	€ 6.250,50		€ 15.000,00
Sponsors 2020	8100	€ 2.020,00		€ 2.000,00
Docentenvergoedingen (100 x 20)	4100		€ 1.390,00	€ 2.000,00
Vrijwilligerswaardering (25 x 20 + 8 x 50)	4120		€ 596,22	€ 900,00
Reiskosten docent/vrijwilligers	4140		€ 139,86	€ 350,00
Huur van accommodaties	4200		€ 2.479,70	€ 2.000,00
Materialenkosten	4300		€ 1.221,40	€ 10.000,00
Drukwerk	4400		€ 723,25	€ 2.500,00
Promotiekosten	4490		€ -	€ 750,00
Consumpties	4500		€ 2.344,76	€ 2.300,00
Slotmiddag consumpties + hapjes	4500		€ -	€ 1.500,00
Lunches	4510		€ 157,45	€ 200,00
Porti	4600		€ 4,00	€ 200,00
Kantoorbenodigdheden	4605		€ 64,46	€ 25,00
Telefoonkosten	4620		€ -	€ 50,00
Computer en softwarekosten	4630		€ -	€ 175,00
Bankkosten	4970		€ 340,72	€ 200,00
Continuïteitsreserve voor 2021			€ 8.328,63	€ 3.350,00
		€ 17.790,45	€ 17.790,45	

Dit is het voorlopige plaatje, omdat er een klein aantal posten op dit moment is geschat, omdat de rekeningen daarvan nog niet binnen zijn. Het is waarschijnlijk dat we een continuïteitsreserve van ruim 8000 euro voor 2022 hebben, wat in ieder geval het voortbestaan van de Zomerschool voor 2022 garandeert en eigenlijk betekent dat we in dit jaar "winst" hebben gemaakt.

Als we kijken naar de begroting en de daadwerkelijke kosten, zien we dat de meeste posten redelijk overeenkomen.

1. De eigen bijdragen van de deelnemers valt natuurlijk aanzienlijk lager uit, omdat we minder deelnemers en minder activiteiten hadden. De dagtocht zorgt normaal gesproken voor een groot bedrag aan eigen deelname en dat was er nu niet.

2. De docentvergoedingen vallen iets lager uit, omdat we minder activiteiten en dus ook minder vergoedingen hebben dan aanvankelijk gepland en begroot.
3. De huur van de accommodaties valt duurder uit, omdat de prijs van de ruimten bij De Stolp aan de hoge kant is doordat we grote zalen moesten gebruiken ivm de anderhalve meter. Ook voor de vergaderingen moesten we daarvoor grotere zalen huren.
4. De materiaalkosten vallen veel lager uit, doordat onder andere de kosten voor de busreis (€ 2.500,00) waren begroot en zijn uitgegeven en omdat we minder deelnemers hadden, zo wel in het totaal als in de diverse activiteiten vanwege Covid-19 regels.
5. De kosten voor het drukwerk zijn aanzienlijk lager, omdat we niet meer voor een programmaboekje kiezen, maar voor een folder. Die blijven dus ook de komende jaren lager.
6. De slotmiddag kon vanwege corona-regels niet doorgaan: met dat geld hopen we volgend jaar weer een goed slotfeest te kunnen organiseren!
7. De bankkosten tot slot zijn door het gebruik van Buckaroo veel hoger dan geraamd en dat zullen ze ook blijven in de toekomst: digitaal bankieren kost nu eenmaal geld.

In bijlage 1 valt te zien dat we keurig volgens de SAS-uitgangspunten hebben gehandeld. Als we kosten en baten van de verschillende activiteiten naast elkaar zetten, blijken de meeste activiteiten zichzelf te bedruipen. Daarbij zijn doorberekend aan de inkomstenkant de bedragen die de deelnemers hebben betaald en aan de uitgiftekant: het aardigheidje voor de docent, de kosten van koffie/thee, de materialen, de gids of de toegang. We nemen daarin de accommodatiekosten niet mee, omdat de SAS (en de gemeente) ervan uitgaat dat die door de subsidie gedekt kunnen worden. Dit alles betekent dat een bedrag van € 5,00 per activiteit, inclusief koffie of thee, meer dan kosten-dekkend is en ook voor het komende jaar kan worden aangehouden.

Aanbevelingen m.b.t. de financiën voor 2022

1. Actief beleid blijven voeren als er ergens geld te halen valt;
2. Onze hoofdsponsor melden dat we het voor 2022 ook zonder hun hulp gaan redden;
3. De eenheidsprijs van de activiteiten laten staan op 5 euro inclusief koffie/thee;
4. Tijdig bedenken hoe we promotie gaan inzetten en uitvoeren.
5. De begroting voor 2022 kan er -gebaseerd op 500 deelnemers- als volgt uitzien:

omschrijving	grootboek	bedrag in	bedrag uit
Continuïteitsreserve uit 2021	8101	€ 8.000,00	
Subsidies 2022	8000	€ 4.000,00	
Sponsors 2022	8100	€ -	
Incasso's deelnemers	8001	€ 10.000,00	
Docentenvergoedingen (100 x 20)	4100		€ 2.000,00
Vrijwilligerswaardering (25 x 20) + (8 x 50)	4120		€ 900,00
Reiskosten docent/vrijwilligers	4140		€ 200,00
Huur van accommodaties	4200		€ 2.500,00
Materialenkosten	4300		€ 5.000,00
Drukwerk	4400		€ 1.000,00
Promotiekosten	4490		€ 500,00
Consumpties	4500		€ 3.000,00
Slotmiddag consumpties + hapjes	4500		€ 1.500,00
Lunches	4510		€ 200,00
Overige kosten	4600		€ 300,00
Bankkosten	4683		€ 500,00
Continuïteitsreserve voor 2023			€ 4.400,00
		€ 22.000,00	€ 22.000,00

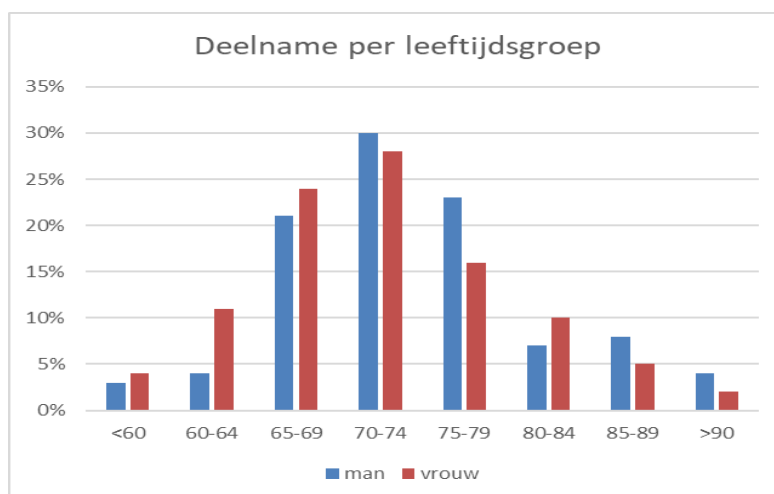
De deelnemers

We mochten 393 **unieke deelnemers** begroeten. Dat aantal ligt lager dan we in 2019 hadden, maar als gevolg van Covid-19 zijn we daar toch heel tevreden mee. We hebben natuurlijk een aantal grote activiteiten, zoals een busreis die in 2019 zo'n 150 deelnemers trok en een slotfeest met meer dan 100 deelnemers niet kunnen uitvoeren dit jaar. Ook het aantal excursies lag veel lager dan we gewend zijn, omdat we rekening moesten houden met aantallen mensen en afstand. We verwachten de komende jaren -als de regels omtrent Covid-19 niet meer nodig zijn, weer rond de 500 deelnemers te trekken.

Natuurlijk hebben we gekeken naar de verdeling over leeftijd en de verdeling man-vrouw. Op het totaal aantal deelnemers is **17 % man**. Dat ligt wat lager dan we gewend zijn (20%) en we denken dat dat te maken heeft met het beperktere aanbod van excursies.

Als we kijken naar de **leeftijdsverdeling**, blijkt dat de vrouwen gemiddeld iets jonger zijn dan de deelnemende mannen. Onze grootste groep deelnemers heeft een leeftijd tussen de 65 en 80. We hebben dit jaar wat minder deelnemers uit de oudste groep: De groep 80-plussers maakt nu 16% van het totaal uit tegen 18% in 2019.

Mogelijke oorzaken kunnen de angst voor Covid zijn, maar ook bv de digitalisering van de inschrijving en het feit dat we geen programmaboekje hebben gedrukt, maar alleen een folder hebben uitgegeven, die aanvankelijk ook nog moeilijk te verspreiden was, omdat veel culturele centra nog lange tijd gesloten waren. We hadden namelijk wel een heleboel presentaties vanuit de stoel op het programma staan: een activiteit die vaak de wat oudere en minder mobiele deelnemer trekt.

Voor de derde maal hebben we dit jaar een aantal activiteiten (8 van de 86) ook open gesteld voor **grootouders met een kleinkind**, maar dat was dit jaar eigenlijk geen succes. Voor 3 activiteiten was helemaal geen belangstelling en in het totaal hebben slechts 12 kleinkinderen deelgenomen aan een activiteit samen met hun opa of oma. Evaluatieformulieren wijzen uit dat dat voor beiden een succes was en voor herhaling vatbaar. We moeten ons wel afvragen of we het voor zo'n kleine groep willen organiseren.... Daarnaast blijft het zaak om goed te kijken naar welke activiteiten hiervoor geschikt zijn. We hebben de deelnemers opnieuw gevraagd naar de belangrijkste **redenen om aan de zomerschool deel te nemen**. Men mocht max. 3 redenen aankruisen of noemen. Het resultaat ziet u hiernaast. Opnieuw scoren "kennismaken met een nieuwe activiteit" en "een gezellige activiteit"

het hoogste (wordt door 70 procent van de invullers genoemd). Dat komt prima overeen met onze doelstellingen!

Opvallend is dat dit jaar ook actief bezig zijn én kennis maken met nieuwe mensen op een duidelijke tweede plaats komen (worden door ruim 35% genoemd). Misschien niet zo gek na een jaar waarin op deze vlakken niet veel te beleven viel. Heel veel deelnemers lieten ons ook weten zo blij te zijn dat de Zomerschool in ieder geval weer doorging: was er toch iets om naar uit te kijken!

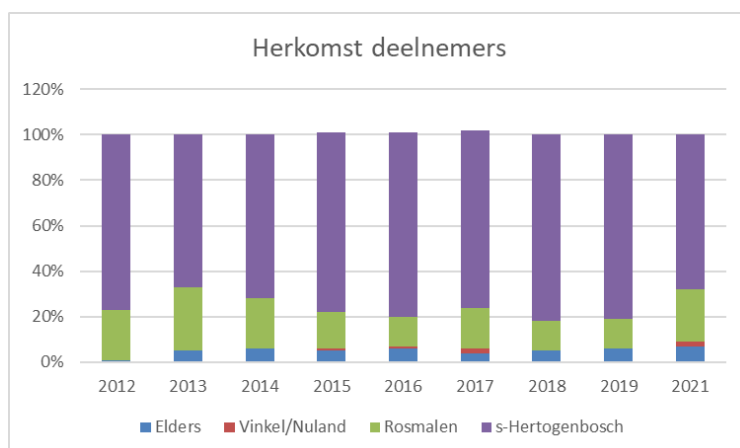
Van de deelnemers die gebruik maakten van de mogelijkheid om nog een opmerking te plaatsen, waren er meerdere gericht op het weer kunnen deelnemen (fijn dat de Zomerschool weer actief is, fantastisch dat zo veel belangstelling is na Corona), of het omgaan met de corona-regels (goed georganiseerd ivm de corona-regels, wat een fijne ruimte in deze tijd). Heel veel opmerkingen bevatten een compliment aan het adres van (de vrijwilligers van) de zomerschool: dat steken we natuurlijk graag in onze zak. (veel waardering voor iedereen die zich vrijwillig inzet, bedankt allemaal, fijn dat jullie dit voor ons organiseren). Er was maar één negatieve opmerking (te veel mensen in Corona-tijd: lastig om de 1,5 meter te houden)! Leuke opmerkingen waren bv: “wat een leuk idee, die Zomerschool / vooral doorgaan alsjeblieft!”. In een bedankmail lazen we: “... ben aangenaam verrast geweest door de fijne dagen doorgebracht op uw Zomerschool! Graag tot volgend jaar!

*Amitiés,
Anne-Marie Leeters*

We hebben, even als andere jaren, ook gekeken naar de postcodes van de deelnemers om te zien waar ze vandaan komen.

Postcode	Wijk	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2021
5211	Binnenstad	23	20	23	29	40	38	43	50	32
5212	Muntel Vliert	8	12	11	17	22	20	26	17	21
5213	Graafse Poort	10	10	7	19	15	18	17	26	9
5246	Graafse Poort (Hinham)	17	12	13	28	36	29	57	55	27
5215	Zuidoost (Aawijk)	5	8	6	14	20	19	27	15	14
5216	Zuidoost (Zuid)	26	22	26	55	57	49	70	62	35
5221	Engelen	5	0	7	8	3	4	7	7	4
5222/5223/5224	West Boschveld & Deuteren	26	28	23	45	32	33	52	58	38
5231/5232/5233	Noord	28	37	34	46	60	48	46	61	43
5236	Empel	4	4	4	10	11	13	10	15	10
5234/5235/ 5237	Maaspoort	19	28	27	43	46	53	55	46	28
	's-Hertogenbosch onduidelijk		14	12	9	39	12	12	28	10
	's-Hertogenbosch	171	195	193	323	381	336	422	440	271
5241	Rosmalen (centrum)	18	24	16	24	24	29	16	16	29
5242	Rosmalen (Maliskamp)	11	23	14	17	15	15	17	17	19
5243/5244	Rosmalen (Kruisstraat)	11	18	13	19	8	18	18	26	16
5245	Rosmalen (Groote Wielen)	2	2	3	2	2	0	5	4	4
5247	Rosmalen (Overlaat)	7	6	3	4	8	5	5	3	18
	Rosmalen	1	4	7	1	2	4	4	5	7
	Rosmalen	50	77	56	67	59	71	65	71	93
5381/5382/5391	Vinkel/ Nuland				3	3	6	0	4	9
	Elders	2	13	16	17	27	17	25	27	29
	Totaal	223	271	253	410	470	430	512	542	393

Als we dat omzetten in een grafiek ziet dat er als volgt uit:

Geconstateerd kan worden dat deelname vanuit Rosmalen percentueel gezien dit jaar aanzienlijk is gegroeid en dat dat ook enigszins geldt voor de deelnemers uit Vinkel/Nuland. Daarmee kunnen we zeggen dat ons doel “Rosmalen maakt 20% uit van het totaal” ruim is bereikt! Mogelijk heeft de publicatie van onze activiteiten via de HEVO daarbij een rol gespeeld en mogelijk

ook het feit dat juist in Rosmalen de activiteiten ivm Covid-19 heel lang hebben stil gelegen en men echt wel toe was aan “iets doen”. Dat de deelname van elders iets is toegenomen valt mogelijk te verklaren door het feit dat de zomerscholen in de omgeving het dit jaar nog niet aandurfd en hun gewone activiteiten aan te bieden en slechts een heel beperkt programma voerden.

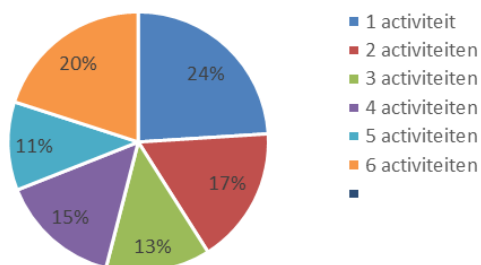
Binnen de wijken in 's-Hertogenbosch zien we wel wat verschuivingen. Opvallend is de groei van deelnemers uit Muntel/Vliert (4% meer) en de afname van deelname in de Graafsepoort/ Hintham en Zuid. In Hintham is dat mogelijk een gevolg van het feit dat de activiteiten van de BAS in de zomer gewoon doorgingen en men minder behoefte had aan iets daar buiten. Maar...dat blijft gissen!

[Aanbevelingen m.b.t. de deelnemers voor 2022](#)

1. Oog blijven houden voor het aantrekkelijk blijven voor alle doelgroepen vanaf 55 (meer en minder actief);
2. Het percentage mannen dat deelneemt aan de Zomerschool tenminste behouden, door specifiek op hen gerichte activiteiten aan te blijven bieden, waardoor zij kennis kunnen maken met de mogelijkheden die er in 's-Hertogenbosch en omstreken zijn, ook in de andere perioden van het jaar;
3. Ons blijven profileren bij de organisaties –vrijwillig en beroeps- die met ouderen in de stad werken en via die kanalen ook onze programmaboekjes verspreiden (denk aan Zonnebloemafdelingen, huiskamers, wijkgebouwen, andere zomerscholen etc).
4. Goed nagaan of we de echt ouderen in de stad nog wel bereiken, nu we meer de digitale weg op zijn gegaan. Hen de mogelijkheid blijven bieden om gewoon in te schrijven en te betalen en eventueel voor een select gezelschap het hele programma toch uitdraaien.
5. In 2022 geen grootouder-kleinkindactiviteiten aanbieden.

De activiteiten algemeen

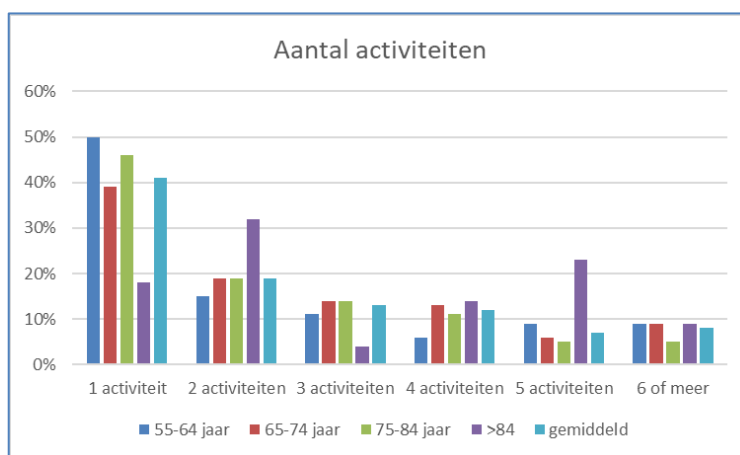
Aantal activiteiten per deelnemer

De 393 deelnemers hebben deelgenomen aan 989 activiteiten, dus gemiddeld 2,5 activiteit per deelnemer. Wat hierbij duidelijk een rol heeft gespeeld is de “last-minute-balie”, waar we in de loop van de weken nog een aantal plaatsen hebben verkocht. Zoals ook in eerdere jaren komt een kwart van de deelnemers voor 1 activiteit naar de Zomerschool55+ en volgt een vijfde van de deelnemers 6 of meer activiteiten. Dit jaar waren er zelfs 2 deelnemers met 10 en ook 2 deelnemers met 9 activiteiten.

Kijkend of deelname **leeftijdsafhankelijk** is, blijkt opnieuw dat de jongste leeftijdsgroep percentageel gezien het vaakst aan 1 activiteit deelneemt. Waarschijnlijk proberen ze het vaakst wat uit of trekt één speciale activiteit hun aandacht. Mogelijk hebben ze ook verder (nog) minder behoefte om hun weken te vullen met de zomerschool.

Onze oudste groep deelnemers (85+) is heel actief tijdens de Zomerschool-periode: ruim 25% komt voor 5 of meer activiteiten.

Het is natuurlijk ook interessant om te kijken waar de **mannen** nu eigenlijk op af komen. Opnieuw blijken de mannen met name geïnteresseerd te zijn in de excursies en presentaties. Bij de overige

activiteiten waren het met name de ademtechniek en het kennismaken met de Virtual Reality bril die de aandacht van de mannen trokken. Ook de informatieve activiteiten (positief gezond oud worden / opgeruimd verhuizen / ...) trekken een aanzienlijk aantal mannen, evenals alle (thema)wandelingen. Opvallend is dat de presentaties over digitale onderwerpen (3 stuks) weliswaar heel veel deelnemers trokken, maar bijna geen mannen!

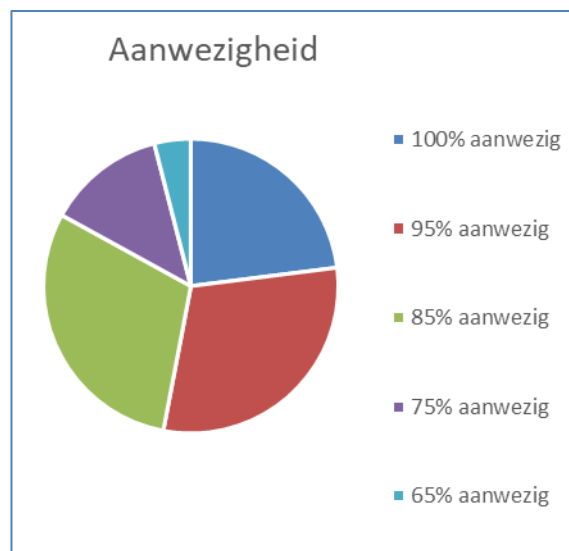
In 2021 hebben we aanvankelijk 86 activiteiten weten binnen te halen en die hebben we ook aangeboden via de nieuwe site en de folder. Gelukkig werd er dit jaar

voor slechts een klein aantal activiteiten onvoldoende ingeschreven, waardoor zij niet door konden gaan. Van de 9 activiteiten die niet zijn door gegaan, zijn er drie grootouder-kindactiviteiten. Daarnaast twee activiteiten die we al vele jaren aanbieden en twee activiteiten die we dubbel hebben aangeboden: door een enkeling over te plaatsen, kon die activiteit wel doorgaan, maar

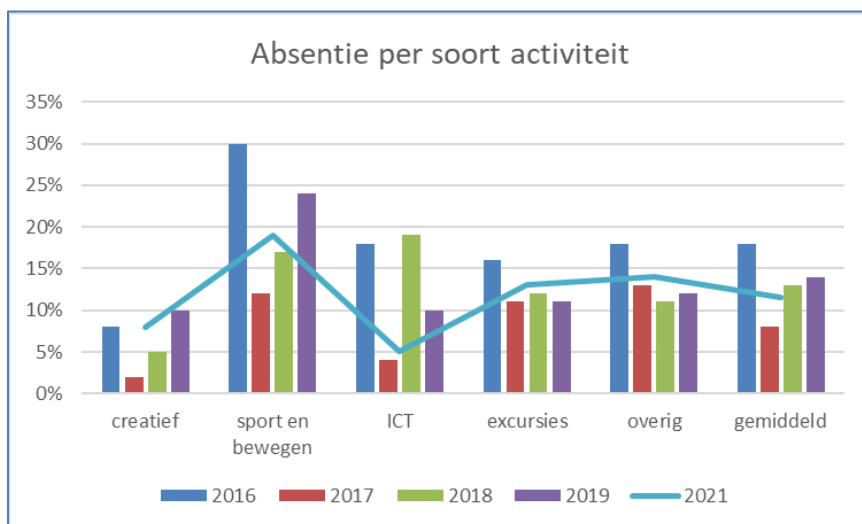
slechts 1 keer. Er waren ook diverse activiteiten die al heel snel “vol” waren. Gelukkig konden we die extra aanbieden (IVN-wandelingen / stadswandelingen / bloemschikken / ademtechniek). Daarnaast kwamen er toen de folder al was gedrukt nog twee activiteiten bij, die we wel via de site hebben aangeboden en die ook zijn doorgegaan. Daardoor hebben er uiteindelijk toch 84 activiteiten gedraaid.

We hebben ook gekeken naar [de aanwezigheid](#) van de deelnemers: naar het aantal deelnemers dat niet is geweest bij een activiteit, wel of niet van tevoren geannuleerd. Daarbij gaan we uit van alle betalende deelnemers: zij stonden in principe op de deelnemerslijsten. Een enkele keer is iemand op een verkeerde dag of tijd geweest: dat hebben we gecorrigeerd. We hebben ook de deelnemer die op een bepaald moment toch niet kon, altijd de mogelijkheid gegeven om op een ander moment deel te nemen of om een alternatieve activiteit te kiezen.

Dat alles mee gerekend komen we tot het volgende plaatje: Bij bijna een kwart van de activiteiten was geen enkele deelnemer afwezig. Bij ruim een kwart waren dat 1 of 2 deelnemers. Bij slechts een heel klein aantal activiteiten waren echt veel deelnemers afwezig: dat betrof allemaal wandelingen.

Als we kijken naar de [absentie per soort activiteit](#) en het verloop in de laatste jaren zien we dat 2021 er goed uitziet: er zijn gemiddeld minder absentes dan in sommige eerdere jaren. Mogelijk heeft het feit dat er vooraf betaald moest worden daarop toch een gunstige invloed. Dat er een zekere mate van absentie is, is logisch als je bedenkt dat mensen al ruim 2 maanden vooraf gaand aan de activiteit

inschrijven en als je de doelgroep in ogenschouw neemt: geregeld kregen we telefoontjes of mailtjes van mensen die toch ziek waren, of niet voldoende hersteld van een kwaal of dit jaar ook een paar keer dat mensen toch nog een paar dagen weggingen. Het schema laat wel zien dat met name voor de sport- en

beweegactiviteiten, maar ook voor de excursies we met een “overboeking” zouden kunnen gaan werken: 1 of 2 deelnemers extra toelaten boven het maximum aantal.

Aanbevelingen m.b.t. de activiteiten algemeen voor 2022

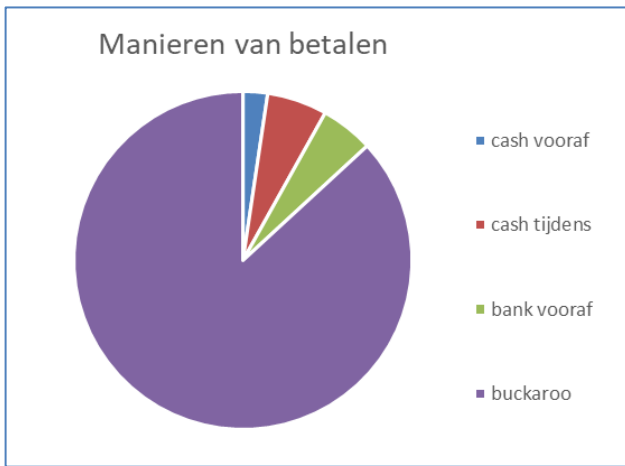
1. De samenwerking met de sportafdeling van de gemeente weer activeren, maar met name zoeken naar uitdagende en minder bekende beweegactiviteiten;
2. Vooral ook blijven inzetten op (technische) excursies en lezingen. Met name excursies worden vaak als vakantie-uitje gezien en dat is natuurlijk prima;
3. Zodra het kan weer een dagtocht aanbieden die niet te vroeg start (voor veel echt ouderen is 11.00 uur een prima en haalbare tijd om te starten). Wel tijdig met de aanbieder overleggen of bv een gecombineerde dagtocht voor iets actievere en iets minder actieve senioren te doen is;
4. Zorgen voor voldoende nieuwe workshops e.d. om terugkerende gasten tevreden te kunnen houden en deze met name zoeken in de creatieve hoek, kookactiviteiten, de computer, op het gebied van bewegen (nieuwe sporten) en excursies (bv bedrijfsbezoeken);
5. Bewust blijven inplannen van activiteiten voor de oudere senioren die niet meer zo actief (kunnen) zijn: denk aan een filmmiddag, een spelletjesmiddag, een lezing op een bereikbare plek etc.... ;
6. We hebben dit jaar weer terecht vertrouwd op de last minute balie en kunnen dus ook volgend jaar een enkele activiteit die aanvankelijk te weinig deelnemers trekt, maar die wel specifiek aan één van onze aanbevelingen voldoet, toch door laten gaan en evt. het financieel tekort op deze activiteit voor lief nemen;
7. Bij activiteiten op het gebied van sport-bewegen en excursies 1 tot 2 deelnemers extra laten intekenen.

De inschrijving via de website

Dit jaar moest in principe voor het eerst digitaal via de nieuwe site (www.saszomerschool.nl) worden ingeschreven. We hebben al vroeg de keus gemaakt om in samenhang daarmee niet meer een volledig programmaboekje te maken, maar slechts een mooie folder, waarop wel alle info over de inschrijving is opgenomen en waarop alle activiteiten vermeld staan, maar waar geen verdere informatie over die activiteiten op te vinden is.

Natuurlijk beseften we dat we daarmee mogelijk een groep deelnemers zouden missen: zij die nog niet zo digitaal vaardig zijn of zij die niet digitaal kunnen of willen betalen. We hebben geprobeerd om die groep toch ter wille te zijn, door in de eerste week van inschrijving op twee momenten op 3 plekken in de stad lijfelijk aanwezig te zijn en mensen gewoon op papier in te schrijven en cash te laten betalen. Daar was -zeker de eerste dag- ook wel animo voor. Dat moeten we dus voorlopig ook blijven doen. Daarnaast hebben we aan enkele oud-deelnemers toch het setje uitgewerkte activiteiten gegeven (op papier of per mail), zodat ze konden lezen wat er te doen was en dan konden inschrijven. We hebben ook de hele inschrijfperiode en de hele uitvoeringsperiode van de Zomerschool mensen de kans gegeven om via de e-mail of telefoon in te schrijven en dan via onze bankrekening te betalen.

Uiteindelijk hebben er 32 deelnemers zonder e-mailadres deelgenomen aan de Zomerschool, dat is dus nog zo'n 8%.

Er is 20 keer vooruit cash betaald voor 1 of meerdere activiteiten en 49 keer per bankoverschrijving (samen zo'n 18%). Bij de lastminute-balie is ook nog eens 43 keer cash voor een activiteit betaald. Samen maakt dat 111 betalingen buiten de site om en dat is natuurlijk nog een aanzienlijk aantal. Voor het komend jaar moeten we goed kijken of we dat aantal kunnen verkleinen of hoe we voor een sluitend en minder arbeidsintensief traject kunnen zorgen.

Via de site zijn 798 betalingspogingen gedaan, waarvan er 58 zijn mislukt. Met name in mei ging het nog vaak fout (40 x). Er is dus $111+740=851$ keer betaald door 393 deelnemers. Dat betekent dat de meeste deelnemers elke activiteit los hebben betaald en dat betekent dan weer dat we er veel transactiekosten over hebben moeten betalen. Blijkbaar was zeker via de site niet duidelijk dat men meerdere activiteiten tegelijkertijd kon boeken en betalen (het "boodschappenkarretje" moet dus duidelijker in beeld). Een aandachtspunt voor 2022!

Ook bleek niet duidelijk dat men eigenlijk eerst moest inloggen en een wachtwoord moest genereren, om daarna met dat wachtwoord opnieuw in te loggen en activiteiten te boeken. Ook dat moet duidelijker in de komende editie. Daarnaast bleek het onmogelijk om via 1 e-mailadres op meerdere namen te boeken en dat zou wel moeten kunnen. In deze generatie heeft men als gezin vaak nog één gemeenschappelijk e-mailadres. Maar als er voor Jan en voor Toos geboekt moet worden, is het wel fijn als beiden zich met datzelfde e-mailadres kunnen inschrijven en toch worden gezien als twee deelnemers.

Tot slot bleek het administratieprogramma alle inschrijvingen als losse eenheden op te nemen, waardoor sommige deelnemers wel 5 of 6 keer op de lijst van deelnemers stonden en deze lijst en de daaraan hangende gegevens dus niet voor een juiste evaluatie gebruikt konden worden. Dat leverde voor degene die de evaluatie moet maken veel extra werk op.

[Aanbevelingen m.b.t. inschrijvingen voor 2022](#)

1. De folder als "papieren" vorm behouden. Wel met name oud-deelnemers en oudere deelnemers de kans bieden om de totale tekst van alle activiteiten per mail of op papier te ontvangen. Deze ook gebruiken bij de inschrijvingen op diverse locaties in de stad;
2. Met de webbeheerder de genoemde verbeterpunten doornemen en kijken of er nu alvast aanpassingen voor komend jaar gedaan kunnen worden (eerst account aanmaken / dan met wachtwoord inloggen – het boodschappenwagentje – meerdere personen via 1 e-mailadres – aanpassen administratieprogramma, zodat dezelfde personen beter worden herkend);
3. Behouden dat men de eerste week slechts voor 3 activiteiten kan inschrijven en later voor meer (dat voorkomt dat een enkeling alle gras al voor de voeten van anderen weg maait).
4. De webbeheerder vragen om de activiteiten te nummeren conform onze eigen nummering;
5. Op de centrale plek "bij Riekie" zorgen voor een laptop en de mobiele telefoon, zodat daar direct digitaal kan worden ingeboekt en gecontroleerd.

De activiteiten specifiek

Als we kijken naar de tevredenheid van de deelnemers over de gevolgde activiteit, hebben we niets te klagen. Zij konden de activiteit zelf een cijfer geven en dat levert een prachtig “zomerschool-rapport” op.

Zomerschoolrapport

<u>Bewegen – Sporten</u>	8.5	<u>Excursies</u>	8.6
Beweeg je blij	8.7	De Petrus, de moeite waard	8.7
Meditatie & Yoga Nidra	7.8	Fotografie de basis	7.9
Jeu des Boules	8.4	Fotografeer de zonsopkomst	8.8
Linedance	8.5	Natuurbeleving Maasuitwaarden	8.6
Salsa	8.6	Stadswandeling	8.5
Werelddans	8.8	Vrede en vrijheid zijn niet gewoon	7.8
Wandel in stilte met ons mee	9.0	Welkom in het huis van de stad	9.2
Wandel je fit	8.3		
Yoga op muziek	8.8	<u>Vanuit je stoel / presentaties</u>	8.4
		Beleef Schotland	7.5
<u>Computer</u>	7.9	De historie bezien vanuit de krant	9.0
De Cloud	8.2	Films uit een nabij verleden	9.0
Digitale nalatenschap	8.1	Geniet van Lion, een prachtfilm	8.2
Slim op pad met je mobiel	7.5	Herbeleef het hoogwater	8.4
		Koosje leest voor	8.1
<u>Creatief</u>	8.5	Natuurpresentatie De Hoog Heide	8.2
Armbandje maliën	8.5	Winter- en zomergasten	8.6
Boetseren met klei	8.0		
Holografische hebbedingen maken	8.9	<u>Overige</u>	8.0
Mozaïeken, maak iets moois	8.0	Ademtechniek	8.2
Muzikaal intuïtief schilderen	8.4	Een filosofische wandeling	8.3
Schilderen nat in nat	7.6	Geocachen of op zoek naar	7.8
Schrijf eens een natuurgedicht	9.0	Introductie Aryuveda	7.8
Schrijven in de Jeroen Boschtuin	8.5	Maak kennis met Virtual Reality	7.8
Sierlijke sieraden van koffiecups	8.3	Nostalgische hapjes voor de plank	7.5
Stippen zetten	8.7	Opgeruimd verhuizen doe je zo	8.1
Tekenen en schrijven in één dag	8.8	Positief gezond ouder worden	7.9
Vilt je eigen bloem	9.2	Probeer eens een pubquiz	8.4
Zet de zomer op tafel	8.5	Veiligheid E-bike theorie&praktijk	8.0
		Verhaaltijd...voorlezen voor ...	8.2

Er waren dit jaar geen activiteiten die lager dan een 7.5 scoorde, maar wel 6 activiteiten die een 9 of meer haalden. Met een gemiddelde van een 8.4 voor alle activiteiten kan worden gesproken van een geslaagde programmering, zeker in dit lastige tweede Coronajaar!

Natuurlijk konden de deelnemers op de enquête ook aangeven wat hen het meeste aansprak bij de gevolgde workshops en dan wordt, naast de vakkundigheid en het enthousiasme van de docent of

gids, heel vaak genoemd: het nieuwe, verrassende of uitdagende van een activiteit, zoals “weer iets nieuws geleerd op mijn leeftijd!” of “ prikkelende opdrachten: zetten je aan het denken”. Meerdere malen lezen we bij deelnemers dat men er meer van wil weten, gaat kijken of een vervolg mogelijk is of dat men een oude hobby weer heeft opgepakt: “wil wel bij haar op yoga” of “nodigt uit tot meer”. Wat dat betreft voldoen de activiteiten in samenhang met de bezoekers duidelijk aan één van onze doelstellingen: “kennismaken met...” Zo schrijft één deelnemster aan het Jeu des Boules: “Ik heb vanmiddag overigens navraag gedaan bij de boulesvereniging in Zuid om eventueel lid te worden...Ik vond het er daar zo gezellig aan toe gaan. Bovendien vind ik “boulen” een mooi tijdverdrijf: lichamenlijk bezig (niet al te inspannend, maar wel buiten) en je ontmoet ongecompliceerde mensen, tenminste, die waren er die middag. Kan het allicht eens gaan proberen.”

Verder wordt met name heel positief gesproken over het gezelligheidsaspect “gezellige middag gehad, heb genoten”. Ook de sfeer wordt vaak genoemd: “zo prettig, gastvrij, voelde me direct welkom, leuke sfeer”.

Opmerkingen als “Mooie activiteit voor mindervaliden” en “leuk om als nieuwe inwoner van de stad kennis te maken met”, maken duidelijk dat we ook wel degelijk hele diverse groepen mensen aanspreken.

Negatieve opmerkingen waren er ook dit jaar nauwelijks. Als ze er waren, betroffen ze de vindbaarheid van een locatie, niet duidelijk aangeven welke kleding handig was of wat men mee moest brengen en een enkele maal de ruimte waarin een activiteit plaatsvond (yogavloer niet prettig / vloer voor linedance te stroef...).

Ook de gastdocenten waren tevreden en vonden unaniem dat de activiteit voldeed aan hun verwachtingen of deze overtrof en men vond de sfeer tijdens de Zomerschool erg prettig om in te werken. Ook over de organisatie waren zij zeer tevreden en ze waren over het algemeen blij verrast per activiteit ook een terugkoppeling van ons te krijgen. Alle gastdocenten hebben eind augustus een evaluatieverslag van hun eigen activiteit gekregen.

Aanbevelingen m.b.t. de activiteiten specifiek voor 2022

1. Blijven kijken naar de omschrijving van de activiteiten in het programma, m.n. wat betreft het benodigde kennisniveau (eventueel een beginners- en gevorderde activiteit), wat men mee moet brengen, de duur en intensiteit van b.v. wandelingen en de plaats waar een activiteit wordt gehouden;
2. Kijken of het mogelijk is om bij de terugkoppeling van geboekte activiteiten naast de datum en de tijd ook de plaats te vermelden;
3. Blijven zoeken naar interessante lezingen en excursies, alsmede bedrijfsbezoeken;
4. Als uitgangspunt ook kijken naar alles wat in de stad gedurende het jaar wordt aangeboden en daar docenten van uitnodigen om bij ons kennis te laten maken met;
5. Lering trekken uit de aantallen deelnemers: bij vol deze workshop opnieuw aanbieden, bij nauwelijks dekkend een vervangende zoeken;
6. Gebruik maken van de ideeën van de deelnemers voor nieuwe activiteiten (lijst in de bijlage);
7. Degene die een docent benaderd, houdt alle contacten met die docent, ook de evaluatie, die we; eventueel door een ander kan worden voorbereid.

De publiciteit

Na in 2020 2500 boekjes (en daarmee ook 2500 euro) in de papierbak te hebben gegooid, besluiten we dit jaar te kiezen voor het drukken en verspreiden van 2500 folders en 100 posters. Een heel stuk goedkoper! Mede, zoals eerder genoemd, omdat de nieuwe website klaar was voor gebruik en daar alle activiteiten heel duidelijk werden beschreven. Het was wel lastig om de folders half mei op goede plekken neer te kunnen leggen: door de regelgeving omtrent Corona waren veel publieke ruimten nog niet open. Daar waar kon, hebben we folders neer gelegd en daar waar het weer mogelijk werd zijn we ze gaan brengen. Ook via de Sas, Bas en Hevo hebben we folders verspreid.

Daarnaast hebben we via alle bekende e-mailadressen van eerdere deelnemers ook de folder verspreid en gewezen op de nieuwe site. Ondanks die nieuwe site en ondanks dat het eigenlijk echt de bedoeling was om digitaal te boeken en te betalen heeft toch nog maar zo'n 82% van de uiteindelijke deelnemers ook gedaan.

We hebben opnieuw wel wat berichten geplaatst op de [facebookpagina](#) van de Zomerschool 55+. Die zijn door een kleine groep intensief gelezen en gevolgd. Zoals eerder al geformuleerd, gebruiken we het medium wel, maar gezien het aantal volgers onder de deelnemers mag het ons geen extra tijd kosten.

Veel intensiever hebben we gebruik gemaakt van de [internetpagina](#). Op de oude site stond al vroeg de nieuwe datum en op de nieuwe site heeft steeds een actueel artikel gestaan naast de algemene informatie over de zomerschool. Zodra dat kon stonden ook alle activiteiten met een foto en een duidelijke omschrijving op de site. Tijdens de zomerschoolperiode zijn regelmatig foto's van de activiteiten op de site geplaatst. Daarnaast waren er ook dit jaar blogs en gedichten van Koojsje de Leeuw.

Er zijn dit jaar meerdere [persberichten](#) geschreven en naar diverse persinstanties uitgegaan en we mogen absoluut niet klagen over de publicatie van het een en ander. Zoals gewoonlijk plaatsen de wijkkrantjes heel goed en bijna integraal wat je aanlevert, maar ook in alle streekbladen hebben artikelen over de Zomerschool gestaan. Dit was met name in de aanloop van de Zomerschoolperiode heel belangrijk, omdat we zo toch een groot publiek konden bereiken wat alleen door het verspreiden van de folders niet zou zijn gelukt.

Tot slot is er vanuit de SAS natuurlijk "De actieve senior" geweest (het kwartaalblad dat in grote oplage wordt verspreid) en ook daarin hebben meerdere keren artikelen over de zomerschool gestaan. Evenals trouwens in het Hevo Magazine.

Aanbevelingen m.b.t. de publiciteit voor 2022

1. Overwegen om meer folders te drukken en ze ook te verspreiden via De Actieve Senior en het HEVO Magazine om een grotere doelgroep te bereiken (5000 folders?);
2. Eventueel op alle verspreidingsadressen een in te zien compleet programmaboekje leggen: liefst digitaal inschrijven;
3. Facebookpagina op waakvlamniveau bijhouden;
4. Ook gedurende het jaar regelmatig nieuws plaatsen op de internetpagina van de SAS-Zomerschool;
5. Nieuwswaarde creëren om meer artikelen in de bekendere streekbladen gepubliceerd te krijgen en/of netwerken met contactpersonen daar;
6. Zoeken naar een mooiere manier om de foto's van activiteiten op de site te plaatsen;

Tot slot

We kunnen met tevredenheid terugkijken op een geslaagde twaalfde editie van de Zomerschool voor 55+. Dat hebben we ook gedaan tijdens een evaluatievergadering met het kernteam op 6 september 2021.

Tijdens deze vergadering hebben we vastgesteld dat we in ieder geval een zomerschool voor 55+ in 2022 gaan draaien. Dat we dat gaan doen in de eerste drie weken van de zomervakantie (maandag 25 juli tot en met vrijdag 12 augustus 2022). Over een nieuw thema of een nieuwe nieuws waarde moeten we nog even nadenken: gedacht kan worden aan toegankelijkheid voor de minder bedeelde senior in de stad door bv contact op te nemen met Quiet en bv voor mensen met een nummer/pas van Quiet of de Voedselbank een gereduceerde prijs te vragen.

's-Hertogenbosch, 9 september 2021

Namens de zomerschoolcrew,

Fia de Vos

Bijlage 1: Financiële verantwoording per activiteit

Nr.	Activiteit	aantal	opbrengst	dank	kt	materiaal	pos. fin. Resultaat	neg fin. Resultaat
1	De historie bezien vanuit de krant	14	€ 70,00	€ 20,00	€ 17,00	xx	€ 33,00	
2-5-26	Ademtechniek	46	€ 230,00	€ 40,00	€ 64,50	xx	€ 125,50	
3	Beweeg je blij	14	€ 70,00	xx	€ 55,00	xx	€ 15,00	
4-62-67	Wandel je fit	25	€ 62,50	€ 30,00	€ 34,00	xx		€ 1,50
6	Introductie Aryuveda	10	€ 50,00	€ 20,00	€ 33,00	€ 16,20		€ 19,20
jul-53	Vilt je eigen bloem	16	€ 160,00	€ 40,00	€ 17,00	€ 75,00	€ 28,00	
8-79	Stippen zetten	20	€ 160,00	€ 40,00	€ 37,00	€ 55,00	€ 28,00	
9	Fotografie...de basis	20	€ 140,00	€ 20,00	€ 45,00	€ 41,77	€ 33,23	
10	Positief gezond ouder worden	11	€ 55,00	xx	€ 49,50	xx	€ 5,50	
11	Boetseren met klei	5	€ 28,00	€ 20,00	€ 16,50	xx		€ 8,50
14-63	Opgeruimd verhuizen doe je zo	17	€ 85,00	€ 40,00	€ 26,50	€ 50,90		€ 32,40
15-52	Muzikaal intuïtief schilderen	16	€ 192,00	€ 40,00	€ 43,00	€ 82,74	€ 26,26	
16	Armbandje maliën	7	€ 87,50	€ 20,00	€ 16,50	€ 30,25	€ 20,75	
17-56	Probeer eens een pubquiz	32	€ 160,00	€ 40,00	€ 65,90	€ 31,80	€ 22,30	
18-44	Linedance	25	€ 123,00	€ 40,00	€ 32,00	xx	€ 51,00	
51/85/ex	Natuurbeleving Maasuitwaarden bij avond	45	€ 225,00	€ 100,00	€ 121,25	xx	€ 3,75	
19 - 25	Nostalgische NI hapjes voor de borrelplank	26	€ 360,00	€ 40,00	€ 47,60	€ 241,19	€ 31,21	
20	Schrijf een natuurgedicht	5	€ 35,00	€ 20,00	€ 7,00	€ 6,65	€ 1,35	
21-59-78	Meditatie & Yoga Nirda	19	€ 95,00	€ 60,00	€ 48,50	xx		€ 13,50
23-65	Schilderen nat in nat	19	€ 130,00	€ 40,00	€ 59,00	xx	€ 31,00	
24	Vrede en vrijheid zijn niet vanzelfsprekend	8	€ 40,00	€ 20,00	€ 20,00	xx	€ -	
27-55	Speel Jeu des Boules	18	€ 87,00	€ 40,00	xx	xx	€ 47,00	
28-83	Mozaïeken ... maak iets moois	16	€ 360,00	€ 40,00	€ 35,00	€ 286,80		€ 1,80
29-45-ex	Stadswandeling	28	€ 140,00	€ 60,00	€ 72,35	xx	€ 7,65	
30	Natuurpresentatie De hoge Heide	19	€ 95,00	€ 20,00	€ 49,50	xx	€ 25,50	
32	Fotografeer de zonsopkomst	10	€ 70,00	€ 20,00	€ 12,60	28,89	€ 8,51	
33	Werelddans	16	€ 78,00	€ 20,00	€ 18,00	xx	€ 40,00	
35	Verhaaltijd... voorlezen voor volwassenen	9	€ 45,00	xx	€ 50,00	xx		€ 5,00
36	Geniet van "Lion", een prachtfilm!	34	€ 204,00	xx	€ 69,30	€ 128,70	€ 6,00	
37	Schrijven in de Jeroen Bosch Tuin	7	€ 49,00	€ 20,00	€ 10,00	€ 7,00	€ 12,00	
38	Stiltewandeling	5	€ 25,00	€ 20,00	€ 10,00			€ 5,00
39	De Petrus...een bezoek meer dan waard	20	€ 140,00	€ 90,00	€ 47,00	xx	€ 3,00	
41-60-77	Welkom in het huis van de stad	34	€ 170,00	xx	xx	xx	€ 170,00	
42-76	Holografische hebbedingen maken	21	€ 147,00	€ 40,00	€ 29,50	€ 47,50	€ 30,00	
43 - 70	Geocachen op zoek naar de schat	17	€ 81,00	€ 40,00	€ 21,00	xx	€ 20,00	
47	Beleef Schotland vanuit je stoel - deel 1	36	€ 180,00	€ 20,00	€ 66,00	€ 25,00	€ 69,00	
48	Beleef Schotland vanuit je stoel - deel 2	33	€ 165,00	€ 20,00	€ 66,00	xx	€ 79,00	
49	Slim op pad met je mobiel	28	€ 140,00	€ 30,00	€ 49,50	xx	€ 60,50	
50-68	Salsa	29	€ 145,00	€ 40,00	€ 46,00	xx	€ 59,00	
54	Filosofische wandeling	17	€ 85,00	€ 20,00	€ 41,50	xx	€ 23,50	
57-ex	Zet de zomer op tafel	20	€ 200,00	€ 40,00	€ 48,50	€ 125,90		14,4
61	Tekenen en schrijven in één dag	7	€ 126,00	€ 40,00	€ 81,00	€ 6,00		€ 1,00
64	Films uit een nabij verleden	24	€ 120,00	€ 20,00	€ 41,50	xx	€ 58,50	
71	De Cloud	22	€ 110,00	€ 30,00	€ 41,50	xx	€ 38,50	
72	Winter- en zomergasten	16	€ 80,00	€ 20,00	€ 25,00	xx	€ 35,00	
73	Sierlijke sieraden van koffiecups	10	€ 70,00	€ 20,00	€ 12,00	€ 10,00	€ 28,00	
75	Veiligheid E-bike/ theorie & praktijk van de f	10	€ 50,00	€ 20,00	€ 30,00	€ 21,70		€ 21,70
80	Koosje leest voor	11	€ 55,00	€ 20,00	€ 25,00	xx	€ 10,00	
81	Digitale nalatenschap	30	€ 150,00	€ 30,00	€ 66,00	xx	€ 54,00	
82	Proef aan het concept Citytrainer	4	€ 34,00	x	€ 78,74			€ 44,74
84	Herbeleef het hoogwater in 1995	17	€ 85,00	€ 20,00	€ 49,50		€ 15,50	
86	Yoga met muziek	10	€ 50,00	€ 20,00	€ 21,00	xx	9,00	
ex	Maak kennis met VR-bril	11	€ 55,00	€ 20,00	€ 33,00	xx	€ 2,00	
		989	€ 6.149,00				€ 1.358,01	€ 168,74

Bijlage 2: Ideeën voor de zomerschool van 2022

Genoemd door deelnemers:

idee: kunst in bv Provinciehuis / Paleis van Justitie
idee: Oorlogsdocumentaire van René Kok
idee: bezoek aan Wurth
idee: fotoalbum maken
idee: sjaal batikken
idee: zelf verhalen leren vertellen / voorlezen,
idee: lezing over Egypte
Idee: kleuradvies
idee: graffitiën
idee: iets met hout bewerken
idee: gezelschapsspellen
idee: speksteen bewerken
idee: kookworkshop
Idee: iets met spinnen of weven
idee: simpele reparaties leren uitvoeren
idee: foto's bewerken
idee: lezing over ordenen van je computer
idee: biljarten voor vrouwen: theorie & praktijk
idee: beeldhouwen met gasbeton
Idee: collages maken met rijstpapier
idee: botanisch tekenen
idee: Japans tekenen
idee: museum olv een gids
Idee: excursies naar bedrijven als Brouwerij,
afvalstoffendienst, BD, vioolbouwer, sparkling plastic
Idee: bezoek aan Kamp Vught
Graag weer rondleiding JBZ
Graag weer een wijnproeverij
Graag weer een reisje!
Graag meer presentaties
Graag meer crea in andere delen van de stad

Ideeën van één van onze gastdocenten:

- Haal een verrassing uit je schilderij (opzetten met terra, dan vormen zoeken die je met houtskool aangeeft en uitwerkt)
- Schilderen met vloeipapier (vloeipapier scheuren, opplakken en overschilderen)
- Zwalken met potlood op papier (de vormen inkleuren, schaduw aanbrengen en uitwerken)

Mening van de gastvrouwen/gastheren:

- Activiteiten in kleine groepjes was heel fijn: mag zo blijven, zeker bij crea en excursies;
- Niet meer koken in de Schans: ruimte is daar totaal ongeschikt voor;
- Kijken naar geluid bij presentaties ivm de slechthorenden / mensen met gehoorapparaten;
- Bij grotere groepen 2 GV/GH blijven inzetten;
- Bezoek aan de Petrus zeker herhalen;
- Welkom in het huis van de stad uitbreiden met lunch in de kantine en meer tijd voor de rondleiding;